

Zastavení exekuce

Soudní exekutor a následně exekuční soud jsou po obdržení exekučního návrhu povinni vždy přezkoumat, zda exekuční titul, jenž byl k návrhu připojen (§ 38 odst. 2 exekučního řádu), skutečně představuje exekuční titul způsobilý k tomu, aby na jeho podkladě byla exekuce vedena (§ 40 exekučního řádu). Byl-li předložený exekuční titul ve skutečnosti padělkem, není přitom (navzdory pořádkovým lhůtám stanoveným v § 43a exekučního řádu a odrážejícím požadavek na rychlý postup soudního exekutora a soudu v této úvodní fázi exekučního řízení) z hlediska závěru o existenci a splnění uvedené povinnosti exekučního soudu významné, o jak zdařilý (přesvědčivý) falzifikát se jednalo. Odpovědnost státu za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím je odpovědností objektivní (tedy odpovědností vznikající bez zřetele k případnému zavinění) a zároveň i odpovědností absolutní, které se nelze zprostit, a to ani tehdy, když stát škodu i při vynaložení veškerého možného úsilí nemohl odvrátit. Stát se své odpovědnosti za škodu podle zákona č. [82/1998](#) Sb. nemůže zprostit ani tehdy, pokud se prokáže, že tato škoda vznikla úmyslným protiprávním jednáním konkrétní osoby.

Stát je za podmínek vymezených v § 7 a § 8 OdpŠk upravujících jeho odpovědnost za újmu způsobenou nezákonným rozhodnutím odpovědný též za újmu, která byla povinnému způsobena exekucí zastavenou podle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř., ve spojení s § 52 odst. 1 exekučního řádu, proto, že byla vedena na základě exekučního titulu, který nebyl pravý, přičemž je nerozhodné, že pro závěr o tom, že je předložený exekuční titul falzifikátem, v okamžiku pověření soudního exekutora provedením exekuce a zaslání vyrozumění o zahájení exekuce povinnému žádá zjevná skutečnost, kterou měl exekuční soud či soudní exekutor k dispozici, nesvědčila.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky č.j. 30 Cdo 2091/2025-279 ze dne 18.11.2025)

Nejvyšší soud rozhodl v právní věci žalobkyně ELSEA EUROPE s.r.o. v likvidaci, se sídlem v P., zastoupené JUDr. V.J., advokátem se sídlem v P., proti žalované České republice - Ministerstvu spravedlnosti, se sídlem v P., náhradu škody a nemajetkové újmy, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 11 C 128/2019, o dovolání žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 13. 3. 2025, č. j. 36 Co 33/2025-179, tak, že rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 13. 3. 2025, č. j. 36 Co 33/2025-179, se v části výroku I, kterou byl rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 27. 9. 2024, č. j. 11 C 128/2019-143, změněn ve výroku II tak, že se žaloba ve vztahu ke konstatování porušení práva žalobkyně zamítá, a dále ve výroku II o nákladech řízení před soudy obou stupňů zrušuje a v tomto rozsahu se věc vrací Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení. Ve zbývajícím rozsahu se dovolání odmítá.

Z odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

1. Žalobkyně se v řízení domáhala vůči žalované zaplacení částky 306 513,50 Kč, která zahrnovala jednak náhradu škody ve výši 156 513,50 Kč odpovídající nákladům, jež žalobkyně vynaložila na své právní zastoupení v exekučním řízení vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 3 pod sp. zn. 35 EXE

2128/2018 a u soudního exekutora Exekutorského úřadu Frýdek-Místek JUDr. J.T., LL.M., pod sp. zn. 143 EX 01285/18, a jednak částku 150 000 Kč připadající na náhradu nemajetkové újmy, kterou žalobkyně měla utrpět tím, že zmíněná exekuce byla vedena na základě neexistujícího exekučního titulu.

2. Obvodní soud pro Prahu 2 jako soud prvního stupně rozsudkem ze dne 27. 9. 2024, č. j. 11 C 128/2019-143, rozhodl o povinnosti žalované zaplatit žalobkyni částku 156 513,50 Kč (výrok I), dále konstatoval, že pověřením soudního exekutora vydaným Obvodním soudem pro Prahu 3 dne 2. 11. 2018 pod č. j. 35 EXE 2128/2018-12 a prováděním exekuce na jeho podkladě bylo porušeno právo žalobkyně, aby vůči ní byla státní moc uplatňována jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon (výrok II), co do částky 150 000 Kč žalobu zamítl (výrok III) a závěrem žalované uložil povinnost nahradit žalobkyni náklady řízení (výrok IV).

3. Po provedeném dokazování soud prvního stupně zjistil, že soudní exekutor Exekutorského úřadu Frýdek-Místek JUDr. J.T., LL.M. (dále též jen „soudní exekutor“), obdržel dne 29. 10. 2018 exekuční návrh směřující vůči žalobkyni jako povinné, kterým se obchodní společnost REMAIND s.r.o. (dále též jen „oprávněná“) domáhala vymožení částky 650 000 EUR s úrokem ve výši 3 % ročně z této částky od 20. 4. 2016 do zaplacení, jakož i úroku z prodlení ve výši 0,015 % denně z částky 325 000 EUR od 11. 1. 2017 do zaplacení a z další částky 325 000 EUR od 11. 1. 2018 do zaplacení a nákladů exekuce. Exekuční titul byl představován notářským zápisem se svolením k vykonatelnosti ze dne 21. 4. 2016, sp. zn. NZ 1085/2016, N 1091/2016, který měl být sepsán notářskou kandidátkou Mgr. P.D., zastupující notářku JUDr. J.V. (dále též jen „notářský zápis“) a v němž měla žalobkyně potvrdit existenci svého dluhu ve prospěch společnosti RIGHT POWER CE LTD. odpovídajícího výše specifikovanému plnění, které se zavázala uhradit v termínu do 15. 1. 2018. Vedle stejnopisu tohoto notářského zápisu byla k exekučnímu návrhu připojena též ověřená kopie smlouvy o postoupení předmětné pohledávky oprávněné ze dne 26. 6. 2018. Soudní exekutor se proto dne 29. 10. 2018 obrátil na Obvodní soud pro Prahu 3 (dále též jen „exekuční soud“) se žádostí o pověření a nařízení exekuce, které exekuční soud vydal dne 2. 11. 2018, načež soudní exekutor vydal dne 6. 11. 2018 vyrozměnění o zahájení exekuce a exekuční příkaz k provedení exekuce příkázáním pohledávky z účtu žalobkyně u peněžního ústavu, jenž byl příslušnému peněžnímu ústavu téhož dne doručen. Žalobkyni bylo uvedené vyrozměnění doručeno do její datové schránky fikcí dne 17. 11. 2018, a to společně s výzvou ke splnění vymáhané povinnosti, kterou soudní exekutor vydal dne 7. 11. 2018. Návrhem doručeným soudnímu exekutorovi dne 23. 11. 2018 žalobkyně - zastoupená advokátem Mgr. V.J. - navrhla zastavení a odklad předmětné exekuce, který vedle neexistence vymáhané pohledávky odůvodnila též zpochybněním pravosti exekučního titulu, načež dne 28. 11. 2018 vznesla prostřednictvím jmenovaného advokáta též návrh na vyslovení neúčinnosti doručení všech písemností, které jí měly být doručovány v době od 30. 10. 2018. Posledně uvedený návrh žalobkyně odůvodnila tím, že v souvislosti s neoprávněným výmazem její jednatelky z obchodního rejstříku byl zrušen přístup této jednatelky do datové schránky žalobkyně, pročež se žalobkyně o probíhající exekuci dozvěděla až dne 23. 11. 2018 od banky. Vzhledem k tomu, že soudní exekutor obdržel dne 29. 11. 2018 listinu obsahující sdělení jednatelky žalobkyně o vypovězení plné moci udělené advokátu Mgr. Vladimíru Janoškovi k datu 19. 11. 2018, usnesením ze dne 29. 11. 2018 oba zmíněné návrhy odmítl jako podané osobou neoprávněnou. Proti tomuto usnesení se však žalobkyně dne 2. 12. 2018 odvolala s tím, že její jednatelka plnou moc udělenou Mgr. Janoškovi ve skutečnosti nevyověděla. Poté, co příslušná notářka k výzvě soudního exekutora sdělila, že notářský zápis ze dne 21. 4. 2016 ona ani její zástupkyně nese-psaly, a co oprávněná vyslovila dne 10. 12. 2018 souhlas se zastavením exekuce, soudní exekutor zprvu usnesením ze dne 17. 12. 2018 změnil usnesení o odmítnutí návrhu na zastavení a odklad exekuce a návrhu na vyslovení neúčinnosti doručení (který žalobkyně nadto vzala dne 12. 12. 2018 zpět) tak, že se tyto návrhy neodmítají, načež svým usnesením ze dne 18. 12. 2018 exekuci zastavil a oprávněnou zavázal jak k náhradě nákladů exekuce, tak i k náhradě nákladů žalobkyně, které vyčíslil na částku 156 513,50 Kč. Zastavení exekuce bylo odůvodněno aplikací § 268

odst. 1 písm. h) občanského soudního řádu s tím, že vykonávaný notářský zápis lze hodnotit jako falzifikát. K odvolání oprávněné poté Městský soud v Praze usnesením ze dne 18. 2. 2019 uvedené rozhodnutí soudního exekutora potvrdil.

4. Ve snaze vymoci náhradu nákladů řízení, jež byla žalobkyni rozhodnutím o zastavení předmětné exekuce přiznána, podala žalobkyně proti společnosti REMAIND s.r.o. dne 1. 3. 2019 příslušný exekuční návrh. V rámci vedené exekuce pak společnost REMAIND s.r.o. uhradila pouze částku 8 023,51 Kč, načež Městský soud v Praze k jejímu návrhu ze dne 19. 12. 2019 zjistil její úpadek a na majetek společnosti prohlásil konkurz, což učinil usnesením ze dne 13. 3. 2020 v řízení vedeném pod sp. zn. MSPH 92 INS 30239/2019. Soudní exekutor poté usnesením ze dne 17. 3. 2020 rozhodl, že se vymožené plnění, snížené o částku 6 655 Kč připadající na náklady exekuce, vydává insolvenčnímu správci, jemuž tak byla zbylá částka ve výši 1 368,51 Kč vyplacena dne 20. 4. 2020. V rámci předmětné exekuce, ani v rámci insolvenčního řízení, do něhož se žalobkyně spolu s dalšími sedmi věřiteli úpadce přihlásila, jí však žádné plnění na její pohledávku nakonec vyplaceno nebylo, když zjištěné pohledávky za majetkovou podstatou úpadce hodnotu majetku tvořícího tuto majetkovou podstatu převýšily.

5. Svůj požadavek na vyplacení plnění, jež je předmětem nyní vedeného řízení, žalobkyně předběžně uplatnila u žalované dne 18. 5. 2019, žalovaná však svým stanoviskem ze dne 2. 3. 2020 její žádosti nevyhověla.

6. Po právním posouzení uvedených skutečností, které vycházelo z ustanovení zákona č. [82/1998](#) Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. [358/1992](#) Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „OdpŠk“), jakož i z ustanovení zákona č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, aplikovaných ve znění účinném do 31. 12. 2021, která soud prvního stupně v rozsudku citoval, dospěl tento soud k závěru, že je namíste žalobě zčásti vyhovět. V posuzovaném případě je dle soudu prvního stupně dán odpovědnostní titul v podobě nesprávného úředního postupu, jehož se měl dopustit exekuční soud tím, že pověřil soudního exekutora k provádění exekuce bez toho, aby zde existoval způsobilý exekuční titul. Otázku, jestli exekuční soud mohl rozpoznat, že je předložený notářský zápis falzifikátem, či nikoliv, přitom soud prvního stupně nepovažoval za významnou, neboť odpovědnost státu vycházející z OdpŠk je odpovědností objektivní, které se nelze zprostit. V příčinné souvislosti s uvedeným nesprávným úředním postupem, jakož i s následně vydaným nezákonným rozhodnutím, které soud prvního stupně spatřoval v exekučním příkazu postihujícím účet žalobkyně u peněžního ústavu, jenž byl posléze odklizen rozhodnutím o zastavení exekuce, přitom žalobkyni vznikla škoda odpovídající zažalované částce 156 513,50 Kč, kterou žalobkyně účelně vynaložila na své právní zastoupení směřující k odstranění nesprávného úředního postupu a vydaného nezákonného rozhodnutí a kterou nelze vůči zcela nemajetné společnosti REMAIND s.r.o. jakožto dlužníku žalobkyně reálně vymoci. Důvodný je dle soudu prvního stupně též požadavek žalobkyně na náhradu nemajetkové újmy, kterou nezákonným zahájením a vedením exekuce (směřující nadto k vymožení částky přesahující 20 milionů Kč) utrpěla a kterou by úkorně vnímala jakákoliv osoba nacházející se v obdobném postavení. Vzhledem k tomu, že však žalobkyně ani přes výzvu a poučení soudu v řízení neuvedla taková skutková tvrzení (a na ně navazující důkazní návrhy), která by svědčila o konkrétních dopadech vedené exekuce do jejích poměrů, postačí dle soudu prvního stupně újmu žalobkyně odškodnit konstatováním porušení jejího práva, které soud prvního stupně ve výroku svého rozsudku vyslovil, zatímco ve vztahu k požadavku na přiznání peněžitého zadostiučnění žalobu zamítl.

7. K odvolání žalované poté ve věci rozhodoval Městský soud v Praze jako soud odvolací, který v záhlaví označeným rozsudkem rozsudek soudu prvního stupně ve výrocih I a II změnil tak, že se žaloba zamítá (výrok I rozsudku odvolacího soudu), a současně rozhodl o nákladech řízení před

soudy obou stupňů (výrok II rozsudku odvolacího soudu). Žalobkyně se proti rozsudku soudu prvního stupně neodvolala, protože tento rozsudek nabyl ve výroku III o zamítnutí žaloby ve vztahu k peněžitému zadostiučinění za tvrzenou nemajetkovou újmu samostatné (oddělené) právní moci.

8. Odvolací soud, který vyšel ze skutkových zjištění soudu prvního stupně, jež zhodnotil jako správná, dospěl oproti prvostupňovému soudu k závěru o absenci odpovědnostního titulu, z něhož by odpovědnost žalované za tvrzenou škodu a nemajetkovou újmu vycházela, jakož i o neexistenci vztahu příčinné souvislosti mezi tvrzeným odpovědnostním titulem a vznikem prezentované škody. Přestože je odpovědnost státu založena na objektivním principu bez možnosti liberace, v posuzovaném případě se stát žádného nesprávného úředního postupu ani vydání nezákonného rozhodnutí nedopustil. Procesní předpisy upravující exekuční řízení totiž exekučnímu soudu neukládají, aby v úvodní fázi řízení vedené o žádosti soudního exekutora o pověření k provádění exekuce (o níž je soud povinen rozhodnout do 15 dnů) zkoumal též pravost exekučního titulu nad rámec prima facie zjevných formálních vad, které však předložený notářský zápis v nyní řešeném případě nevykazoval. K nápravě stavu spočívajícího ve vedení exekuce na základě exekučního titulu postiženého vadami, které v době nařízení exekuce nebyly zjevné, přitom slouží institut návrhu na zastavení exekuce, z čehož dle odvolacího soudu plyne, že procesní předpisy přímo předpokládají možnost, že exekuce bude prováděna třeba i na základě exekučního titulu, jenž byl zfalšován. Výklad, podle něhož by byl soud povinen i takovouto (nezjevnou) vadu exekučního titulu odhalit již v úvodní fázi exekučního řízení, a to bez odpovídajícího časového prostoru i technického a personálního vybavení, by podle odvolacího soudu vedl k neomezené i nedůvodné odpovědnosti státu za podvodná jednání třetích osob, aniž by však sám cokoliv porušil. Primárně odpovědným za vzniklou újmu je naopak osoba, která exekuci navrhla, neboť nese vinu na tom, že tato exekuce musela být následně zastavena. Dále odvolací soud uvedl, že skutečnost, v souladu s níž žalobkyně náhradu nákladů svého právního zastoupení na oprávněné nevymohla, a to pro její nemajetnost a následný zánik, nenastala vinou státu, protože zde není dán vztah příčinné souvislosti mezi touto škodou a jeho postupem. Taktéž platí, že žalobkyně měla možnost svůj nárok na náhradu nákladů svého právního zastoupení uplatnit přímo v exekučním řízení, což též učinila a tato náhrada jí zde byla přiznána. Vyhovění jejímu požadavku na náhradu těchto nákladů vůči žalované tak za této situace brání též znění § 31 odst. 2 OdpŠk.

II. Dovolání a vyjádření k němu

9. Rozsudek odvolacího soudu, a to v jeho výroku I, kterým byl rozsudek soudu prvního stupně změněn ve výroci I a II tak, že se žaloba zamítá, napadla žalobkyně dovoláním.

10. Žalobkyně je především přesvědčena, že odvolací soud nesprávně posoudil otázku existence odpovědnostního titulu ve smyslu nesprávného úředního postupu nebo nezákonného rozhodnutí, pokud navzdory tomu, že exekuční soud pověřil soudního exekutora k provádění exekuce na základě zfalšovaného exekučního titulu, uzavřel, že zde takový odpovědnostní titul není, přičemž se tím měl současně odchýlit od judikatury Nejvyššího soudu představované jeho rozsudkem ze dne 27. 6. 2017, sp. zn. 30 Cdo 1635/2015, a ze dne 9. 9. 2020, sp. zn. 30 Cdo 2306/2020, nebo usnesením ze dne 30. 10. 2018, sp. zn. 30 Cdo 3027/2017, s tím, že v rozsahu, v němž tato rozhodnutí na danou věc případně nedopadají, se jedná o otázku dovolacím soudem dosud neřešenou. Žalobkyně v této souvislosti uvedla, že pověření soudního exekutora k provádění exekuce bylo vydáno v rozporu se zákonem, neboť zde fakticky absentoval exekuční titul, protože nebyly splněny všechny zákonem stanovené předpoklady pro vedení exekuce. Není přitom podstatné, zda exekuční soud (popř. soudní exekutor) mohl uvedený nedostatek odhalit, neboť odpovědnost státu je ve smyslu § 2 OdpŠk odpovědností objektivní a absolutní. Exekuční soud se tak podle žalobkyně dopustil nesprávného úředního postupu, když soudního exekutora k provádění exekuce pověřil, a naopak mu dle § 43a

odst. 6 exekučního řádu neudělil pokyn, aby exekuční návrh zamítl. Tento nesprávný úřední postup pak vyústil ve vydání exekučního příkazu, který žalobkyně považuje za nezákonné rozhodnutí, pokud exekuce, v rámci které byl vydán, byla k návrhu žalobkyně pro svou nezákonnost zastavena z důvodu upraveného v § 268 odst. 1 písm. h) občanského soudního řádu, což lze ztotožnit s jeho zrušením.

11. Odvolací soud dle názoru žalobkyně pochybil i při řešení otázky vztahu příčinné souvislosti mezi nesprávným úředním postupem, potažmo nezákonným rozhodnutím, a škodou odpovídající nákladům, které žalobkyně v exekučním řízení vynaložila na své právní zastoupení, tedy otázky, při jejímž řešení se měl odvolací soud odchýlit od závěrů vyplývajících z rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 25. 2. 2014, sp. zn. 30 Cdo 82/2013, ze dne 28. 5. 2014, sp. zn. 30 Cdo 509/2013, ze dne 21. 2. 2018, sp. zn. 30 Cdo 1840/2017, a ze dne 6. 3. 2025, sp. zn. 30 Cdo 3025/2024, nebo z usnesení Nejvyššího soudu ze dne 9. 5. 2012, sp. zn. 28 Cdo 2300/2011, a ze dne 21. 8. 2013, sp. zn. 30 Cdo 3082/2012. Žalobkyně přitom zpochybnila závěr odvolacího soudu, že jí škodu způsobila pouze oprávněná, která podáním exekučního návrhu exekuci vyvolala s tím, že za její následnou nemajetnost, která žalobkyni ve vymožení příslušného plnění zabránila, žalovaná neodpovídá. Příčina vzniku předmětné škody totiž nespočívá v nemajetnosti povinné, nýbrž v samotném nesprávném úředním postupu či nezákonném rozhodnutí, na obranu proti kterému byla žalobkyně nucena využít právní služby, kvůli nimž jí vznikl dluh odpovídající s tím souvisejícím nákladům. Při škodě způsobené více subjekty se nadto uplatní solidární odpovědnost těchto škůdců, kterou odvolací soud nezvažoval.

12. Závěrem žalobkyně vyjádřila přesvědčení, že ani skutečnost, že jí bylo v exekučním řízení přiznáno právo na náhradu nákladů řízení vůči oprávněné, na odpovědnosti žalované za vzniklou škodu nic nemění.

13. Žalobkyně proto navrhla, aby dovolací soud rozsudek odvolacího soudu zrušil a aby věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

14. Žalovaná se k dovolání nevyjádřila.

III. Přípustnost dovolání

15. Nejvyšší soud v dovolacím řízení postupoval a o dovolání rozhodl podle zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném od 1. 1. 2022 (viz čl. II a XII zákona č. [286/2021](#) Sb.), dále jen „o. s. ř.“.

16. Dovolání bylo podáno včas a osobou k tomu oprávněnou, a to za splnění podmínky povinného zastoupení podle § 241 odst. 1 a 4 o. s. ř. Nejvyšší soud se proto dále zabýval tím, zda toto dovolání obsahuje všechny náležitosti vyžadované § 241a odst. 2 o. s. ř. a zda se jedná o dovolání přípustné.

17. Podle § 236 odst. 1 o. s. ř. lze dovoláním napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, jestliže to zákon připouští.

18. Podle § 237 o. s. ř. není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

19. V souladu s § 241a odst. 2 o. s. ř. musí být v dovolání vedle obecných náležitostí (§ 42 odst. 4 o. s.

ř.) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu se rozhodnutí napadá, vymezení důvodu dovolání, v čem dovolatel spatřuje splnění předpokladů přípustnosti dovolání (§ 237 až 238a o. s. ř.) a čeho se dovolatel domáhá (dovolací návrh).

20. Dovolací soud připomíná, že je obsahovým vymezením a právní konstrukcí dovolacího důvodu, který byl v dovolání uplatněn, striktně vázán (srov. § 242 odst. 3 věta první o. s. ř., podle kterého rozhodnutí odvolacího soudu lze přezkoumat jen z důvodu vymezeného v dovolání). Dovolatel je přitom ze zákona povinen v dovolání uvést jak právní posouzení věci, které pokládá za nesprávné (a vyložit, v čem spočívá nesprávnost tohoto právního posouzení), tak tuto nesprávnost – při vymezení splnění předpokladů přípustnosti dovolání – konfrontovat s dosavadní rozhodovací činností Nejvyššího soudu, popř. Ústavního soudu. Úkolem Nejvyššího soudu v dovolacím řízení totiž není z moci úřední přezkoumávat správnost (věcného) rozhodnutí odvolacího soudu při sebemenší pochybnosti dovolatele, nýbrž je povinností dovolatele, aby způsobem předvídaným v § 241a ve vazbě na § 237 o. s. ř. vymezil předpoklady přípustnosti dovolání tak, že specifikuje konkrétní odvolacím soudem vyřešenou právní otázku z oblasti hmotného či procesního práva a tu pak spojí s jednou ze situací předpokládaných v § 237 o. s. ř. (ve vztahu k rozhodovací praxi Nejvyššího soudu, případně Ústavního soudu). Přístup k dovolacímu řízení je totiž z vůle zákonodárce záměrně omezen a formalizován tak, aby se Nejvyšší soud mohl podrobněji zabývat skutečně jen vybranými, právně složitými a soudní praxí dosud neřešenými případy (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 8. 3. 2022, sp. zn. I. ÚS 405/22, nebo ze dne 24. 10. 2023, sp. zn. I. ÚS 2380/23).

21. Nejvyšší soud ve svých rozhodnutích opakovaně uvedl, že k projednání dovolání nepostačuje pouhá citace textu ustanovení § 237 o. s. ř., aniž by bylo z dovolání zřejmé, od jaké (konkrétní) ustálené rozhodovací praxe se v rozhodnutí odvolací soud odchýlil, která konkrétní otázka hmotného či procesního práva má být dovolacím soudem vyřešena nebo je rozhodována rozdílně, případně od kterého (svého dříve přijatého) řešení se dovolací soud má odchýlit (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 7. 2013, sp. zn. 25 Cdo 1559/2013, nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 8. 2013, sp. zn. 29 Cdo 2488/2013, proti němuž podaná ústavní stížnost byla odmítnuta usnesením Ústavního soudu ze dne 21. 1. 2014, sp. zn. I. ÚS 3524/13). Přitom platí, že pouhá kritika právního posouzení odvolacího soudu bez řádného vymezení konkrétního důvodu přípustnosti dovolání pro vyhovění požadavkům plynoucím z § 241a odst. 2 o. s. ř. nestačí, přičemž spočívá-li napadené rozhodnutí na řešení více právních otázek, je nezbytné důvod přípustnosti podaného dovolání vymezit vždy ve vztahu ke každé takovéto otázce zvlášť (viz např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. 1. 2024, sp. zn. 30 Cdo 3846/2024, proti němuž podaná ústavní stížnost byla odmítnuta usnesením Ústavního soudu ze dne 11. 4. 2024, sp. zn. I. ÚS 859/24). K ústavní konformitě požadavku na vymezení důvodů přípustnosti dovolání se přitom Ústavní soud vyjádřil ve stanovisku pléna ze dne 28. 11. 2017, sp. zn. Pl. ÚS st. 45/16, v němž tento soud mj. uvedl, že neobsahuje-li dovolání vymezení předpokladů přípustnosti (§ 241a odst. 2 o. s. ř.), není odmítnutí takového dovolání pro vady porušením čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

22. Výše uvedeným zákonným požadavkům však dovolání žalobkyně zčásti nevyhovělo. Ačkoliv žalobkyně v samotném závěru svého dovolání uvedla, že dle jejího názoru vzniku odpovědnosti žalované za škodu nebrání skutečnost, že žalobkyni byla náhrada nákladů řízení, které tuto škodu představují, proti oprávněné přiznána v rozhodnutí o zastavení exekuce, čímž dovolatelka (nad rámec právních otázek, které v dovolání výslovně akcentovala) zjevně reagovala i na závěr odvolacího soudu vycházející z aplikace § 31 odst. 2 OdpŠk, ve vztahu k této právní otázce již (kromě uvedeného kritického konstatování) žádný konkrétní důvod přípustnosti podaného dovolání upravený v § 237 o. s. ř. nespécifikovala. V této části tedy podané dovolání nelze za popsané situace věcně projednat, neboť trpí vadami, které nebyly ve lhůtě stanovené v § 241b odst. 3 o. s. ř. odstraněny a pro něž nelze v dovolacím řízení pokračovat.

23. Uvedená skutečnost má za následek, že otázka existence vztahu příčinné souvislosti mezi

vznikem tvrzené škody odpovídající uvedeným nákladům ve výši 156 513,50 Kč a nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávným úředním postupem, stejně jako otázka existence některého z uvedených odpovědnostních titulů v rozsahu týkajícím se této škody, nemůže přípustnost dovolání žalobkyně podle § 237 o. s. ř. založit. Odůvodnil-li odvolací soud neopodstatněnost žaloby ve vztahu k uvedené částce mj. i tím, že vyhovění tomuto požadavku brání nesplnění podmínek plynoucích ze znění § 31 odst. 2 OdpŠk, přičemž dovolatelka tento závěr ve svém dovolání řádně nezpochybnila, uplatní se totiž závěr, podle kterého jestliže obstál některý z důvodů, pro něž odvolací soud vznesenému nároku nevyhověl (a to i proto, že v dovolání nebyl řádně zpochybněn), nemůže žádný další dovolací důvod naplnit podmínky přípustnosti dovolání podle § 237 o. s. ř., neboť ani odlišné vyřešení takto vymezeného předmětu dovolacího řízení by se v poměrech dovolatele nemohlo nijak projevit (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 10. 2005, sp. zn. 29 Odo 663/2003, uveřejněné pod č. 48/2006 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 8. 2019, sp. zn. 30 Cdo 4273/2017, proti němuž podaná ústavní stížnost byla odmítnuta usnesením Ústavního soudu ze dne 3. 12. 2019, sp. zn. II. ÚS 3721/19).

24. Nejvyšší soud proto dovolání žalobkyně v části týkající se jejího požadavku na náhradu škody ve výši 156 513,50 Kč podle § 243c odst. 1 o. s. ř. odmítl.

25. Ve zbývajícím rozsahu zahrnujícím nárok žalobkyně na odškodnění tvrzené nemajetkové újmy ve formě konstatování porušení jejího práva je však podané dovolání ve smyslu § 237 o. s. ř. přípustné, neboť otázka existence a totožnosti odpovědnostního titulu, která se jako jediná uvedeného nároku dotýká, dosud nebyla v souvislostech vztahujících se k posuzovanému případu v rozhodování Nejvyššího soudu vyřešena.

IV. Důvodnost dovolání

26. Dovolání je ve zbývajícím rozsahu důvodné.

27. Podle § 1 OdpŠk stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu státní moci (odstavec 1). Stát a územní celky v samostatné působnosti hradí za podmínek stanovených tímto zákonem též vzniklou nemajetkovou újmu (odstavec 3).

28. Podle § 2 OdpŠk odpovědnosti za škodu podle tohoto zákona se nelze zprostit.

29. Podle § 5 OdpŠk stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu, která byla způsobena a) rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním, b) nesprávným úředním postupem.

30. Podle § 7 odst. 1 OdpŠk právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím mají účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda.

31. Podle § 8 OdpŠk nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím lze, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán (odstavec 1). Nejde-li o případy zvláštního zřetele hodné, lze nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím přiznat pouze tehdy, pokud poškozený využil v zákonem stanovených lhůtách všech procesních prostředků, které zákon poškozenému k ochraně jeho práva poskytuje; takovým prostředkem se rozumí řádný opravný prostředek, mimořádný opravný prostředek, vyjma návrhu na obnovu řízení, a jiný procesní prostředek k ochraně práva, s jehož uplatněním je spojeno zahájení soudního, správního nebo jiného právního řízení, nebo návrh na

zastavení exekuce (odstavec 3).

32. Podle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. výkon rozhodnutí bude zastaven, jestliže výkon rozhodnutí je nepřipustný, protože je tu jiný důvod, pro který rozhodnutí nelze vykonat.

33. Exekuce, která je vedena podle exekučního řádu, ve znění novely provedené zákonem č. [396/2012](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, jenž nabyl účinnosti 1. 1. 2013 (tedy i exekuce, jež byla vedena proti žalobkyni), již není zahajována usnesením exekučního soudu o jejím nařízení, jak tomu bylo před uvedeným datem, nýbrž soudní exekutor je soudem toliko pověřován s tím, že toto pověření není podle § 43a odst. 5 exekučního řádu soudním rozhodnutím a účastníkům řízení se nedoručuje. Judikatura Nejvyššího soudu nicméně dovodila, že odpovědnost státu za škodu způsobenou exekucí, která pro nesplnění zákonem stanovených podmínek vedena být neměla, spadá i nadále pod režim odpovědnosti za nezákonné rozhodnutí ve smyslu výše citovaného § 7 odst. 1 OdpŠk. Vlastní odpovědnostní titul je zde přitom představován vyrozuměním o zahájení exekuce, které soudní exekutor povinnému zašle spolu s exekučním návrhem a kopií exekučního titulu a od jehož doručení povinný nesmí nakládat se svým majetkem včetně nemovitostí a majetku patřícího do společného jmění manželů, vyjma běžné obchodní a provozní činnosti, uspokojování základních životních potřeb svých a osob, ke kterým má vyživovací povinnost, a udržování a správy majetku (§ 44 odst. 1 a § 44a odst. 1 exekučního řádu). Přestože ani toto vyrozumění není rozhodnutím a povinný tak proti němu nemůže podat odvolání, může se proti němu bránit návrhem na zastavení exekuce (tedy návrhem zařazeným výše zmíněnou novelou mezi opravné prostředky uvedené v § 8 odst. 3 OdpŠk, které je poškozený za účelem zrušení či změny nezákonného rozhodnutí povinen využít) s tím, že je-li nezákonnost exekuce následně konstatována v usnesení o zastavení exekuce, je toto vyrozumění soudní praxí in favorem poškozeného za nezákonné rozhodnutí (materiálně) považováno (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 9. 9. 2020, sp. zn. 30 Cdo 2306/2020, a ze dne 24. 6. 2025, sp. zn. 30 Cdo 1123/2025).

34. Jak patrně ze skutkových závěrů odvolacího soudu, v nyní posuzovaném případě žalobkyně jakožto povinná návrh na zastavení exekuce podala, načež předmětná exekuce byla zastavena podle výše citovaného § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. (aplikovaného ve spojení s § 52 odst. 1 exekučního řádu) z důvodu, že vykonávaný notářský zápis ve skutečnosti nebyl notářem sepsán, a jednalo se tak o falzifikát. Důvod zastavení výkonu rozhodnutí (exekuce) uvedený v § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. je přitom formulován všeobecně a jeho účelem je umožnit, aby výkon rozhodnutí byl zastaven i v jiných závažných případech, které pro jejich možnou rozmanitost nelze s úplností předjímat, resp. podrobit konkrétnímu popisu (srovnej např. náleží Ústavního soudu ze dne 1. 11. 2016, sp. zn. II. ÚS 2230/16, a v něm citovanou judikaturu). V soudní praxi přitom není pochyb, že podle tohoto ustanovení lze výkon rozhodnutí (exekuci) zastavit také v případech, v nichž je nepřipustný pro vadu exekučního titulu [nejde-li o důvod zastavení výkonu rozhodnutí podle § 268 odst. 1 písm. a) o. s. ř., tedy o případ, kdy byl výkon rozhodnutí nařizen navzdory tomu, že se vykonávané rozhodnutí dosud nestalo vykonatelným], či pro pochybení při nařízení výkonu rozhodnutí, ale též např. i pro odstranění zjevné nespravedlnosti. Přitom pouze v prvních dvou případech by bylo možno uvažovat o nezákonně vedené exekuci (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. 4. 2021, sp. zn. 30 Cdo 3512/2020, proti němuž podaná ústavní stížnost byla odmítnuta usnesením Ústavního soudu ze dne 29. 9. 2021, sp. zn. III. ÚS 2086/21).

35. O nezákonně vedenou exekuci tudíž nepůjde například tehdy, pokud důvod zastavení exekuce opírající se o aplikaci § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. bude vycházet ze závěru o tzv. šikanózním exekučním návrhu oprávněného, jehož uplatnění není primárně motivováno snahou domoci se plnění přiznaného mu vůči povinnému jinak bezvadným exekučním titulem (tj. půjde o návrh nerespektující esenciální smysl a účel exekuce), ale snahou zatížit povinného náhradou nákladů exekuce, jak je tomu v situaci, kdy povinný byl objektivně připraven dobrovolně plnit exekučním titulem uloženou

povinnost, avšak oprávněný tomu prokazatelně bránil neposkytnutím smluvní či zákonné součinnosti (srovnej např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 7. 2016, sp. zn. 20 Cdo 366/2016, ze dne 8. 12. 2021, sp. zn. 20 Cdo 2239/2021, ze dne 21. 1. 2025, sp. zn. 20 Cdo 3391/2024, nebo ze dne 3. 9. 2025, sp. zn. 20 Cdo 1422/2025). Obdobný závěr bude namísto učinit též v situaci, kdy zastavení exekuce podle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. bude důsledkem úkonu provedeného v průběhu exekuce povinným, jakým je důvodně vznesená námitka promlčení či úkon směřující k započtení vzájemných pohledávek účastníků (mající za následek zánik vymáhané pohledávky s účinky ke dni předcházejícímu vydání exekučního titulu), popř. uspokojení vymáhané pohledávky do takové výše, že se další výkon stane nevhodným (viz například usnesení Nejvyššího soudu ze dne 13. 2. 2018, sp. zn. 20 Cdo 5987/2017, ze dne 16. 3. 2021, sp. zn. 20 Cdo 1973/2020, nebo ze dne 2. 9. 2025, sp. zn. 20 Cdo 1858/2025).

36. Naopak za nezákonnou bude pokládána exekuce, jejíž zastavení postupem podle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. je, jak již bylo zmíněno výše, odrazem existence závažných vad exekučního titulu, které jej z možnosti vést na jeho podkladě exekuci od počátku diskvalifikovaly. Taková vada přitom může konkrétně spočívat v nedostatku pravomoci orgánu, který vykonávané rozhodnutí vydal (srovnej např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 3. 2001, sp. zn. 21 Cdo 940/2000, ze dne 26. 7. 2011, sp. zn. 20 Cdo 2230/2011, nebo ze dne 10. 7. 2013, sp. zn. 31 Cdo 958/2012, jež bylo publikováno pod č. 92/2013 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek). Nejvyšší soud přitom dospívá k závěru, že pro účely posouzení (ne)zákonnosti vedení exekuce je na nyní řešenou situaci, v níž byla exekuce vedena na základě exekučního titulu, jenž byl falsifikátem (a tedy na základě exekučního titulu, který ve skutečnosti nikdy vydán nebyl), namísto hledět obdobně.

37. Žádná z okolností, kterým měl soud, jenž soudního exekutora k vedení předmětné exekuce pověřil, čelit a v důsledku nichž nemělo být dle odvolacího soudu v jeho možnostech vady předloženého notářského zápisu odhalit, přitom nemá na závěr o nezákonnosti vedené exekuce a v návaznosti na něm i o vzniku odpovědnosti žalované za škodu touto exekucí způsobenou vliv. Soudní exekutor a následně exekuční soud jsou po obdržení exekučního návrhu povinni vždy přezkoumat, zda exekuční titul, jenž byl k návrhu připojen (§ 38 odst. 2 exekučního řádu), skutečně představuje exekuční titul způsobilý k tomu, aby na jeho podkladě byla exekuce vedena (§ 40 exekučního řádu). Byl-li předložený exekuční titul ve skutečnosti padělkem, není přitom (navzdory pořádkovým lhůtám stanoveným v § 43a exekučního řádu a odrážejícím požadavek na rychlý postup soudního exekutora a soudu v této úvodní fázi exekučního řízení) z hlediska závěru o existenci a splnění uvedené povinnosti exekučního soudu významné, o jak zdařilý (přesvědčivý) falsifikát se jednalo. Odpovědnost státu za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím je totiž odpovědností objektivní (tedy odpovědností vznikající bez zřetele k případnému zavinění) a zároveň i odpovědností absolutní, které se nelze zprostit, a to ani tehdy, když stát škodu i při vynaložení veškerého možného úsilí nemohl odvrátit, jak je tomu v případě zásahu vyšší moci (kromě znění § 2 OdpŠk viz též rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 7. 10. 2008, sp. zn. 28 Cdo 2397/2006, ze dne 11. 5. 2011, sp. zn. 28 Cdo 3337/2009, ze dne 31. 8. 2011, sp. zn. 29 Cdo 3213/2009, jenž byl publikován pod č. 26/2012 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, nebo ze dne 24. 7. 2013, sp. zn. 30 Cdo 443/2013). Poukázat lze v této souvislosti též na závěry, které formuloval Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 13. 3. 2012, sp. zn. I. ÚS 529/09, a v nichž mj. uvedl – a to v situaci řešící odpovědnost státu za škodu způsobenou sepsáním listiny ve formě notářského zápisu, při němž notář vycházel z předložené plné moci, jež byla falsem rozpoznatelným pouze za pomoci znaleckého zkoumání – že se stát své odpovědnosti za škodu podle zákona č. [82/1998](#) Sb. nemůže zprostit ani tehdy, pokud se prokáže, že tato škoda vznikla úmyslným protiprávním jednáním konkrétní osoby s tím, že pro posouzení nároku poškozeného na náhradu škody vůči státu nemohlo za uvedené situace hrát roli ani to, že falsum plné moci bylo natolik zdařilé, že jej šlo rozpoznat pouze znaleckým zkoumáním (viz zejména body 28 a 31 odůvodnění).

38. Nejvyšší soud proto uzavírá, že stát je za podmínek vymezených v § 7 a § 8 OdpŠk upravujících jeho odpovědnost za újmu způsobenou nezákonným rozhodnutím odpovědný též za újmu, která byla povinnému způsobena exekucí zastavenou podle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř., ve spojení s § 52 odst. 1 exekučního řádu, proto, že byla vedena na základě exekučního titulu, který nebyl pravý, přičemž je nerozhodné, že pro závěr o tom, že je předložený exekuční titul falzifikátem, v okamžiku pověření soudního exekutora provedením exekuce a zaslání vyrozumění o zahájení exekuce povinnému žádná zjevná skutečnost, kterou měl exekuční soud či soudní exekutor k dispozici, nesvědčila. Opačně vyznívající rozhodnutí odvolacího soudu proto neobstojí.

39. Podle § 242 odst. 3 o. s. ř. je-li dovolání přípustné, dovolací soud přihlédně též k vadám uvedeným v § 229 odst. 1, odst. 2 písm. a) a b) a odst. 3 o. s. ř., jakož i k jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Žádnou takovou vadu řízení však Nejvyšší soud nezjistil.

40. Nejvyšší soud tedy z výše uvedených důvodů napadený rozsudek odvolacího soudu podle § 243e odst. 1 o. s. ř. ve zbývající části týkající se požadavku žalobkyně na náhradu nemajetkové újmy ve formě konstatování porušení jejího práva, jakož i v závislém výroku o náhradě nákladů řízení zrušil a v tomto rozsahu věc vrátil podle § 243e odst. 2 věty první o. s. ř. odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Další články:

- [Dražba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Insolvenční řízení a náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Společenství vlastníků jednotek](#)
- [Společný nájem bytu manžely \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Zemědělská půda \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Smlouva o zápůjčce, insolvence](#)
- [Promlčení a ochrana spotřebitele](#)
- [Pozůstalost](#)
- [Pozůstalost](#)
- [Nezbytná cesta](#)